Beslissing vicevoorzitter Commissie van Beroep Kifid nr. 2024-0046

mr. C.A. Joustra, vicevoorzitter en mr. H.C. Dobbelaar-ten Cate, secretaris

Datum beslissing	1 juli 2024
Wrakingsverzoek ingediend door	De consument, vertegenwoordigd door M. van Rossum, verder te noemen de gemachtigde
Tegen	De voorzitter van de Commissie van Beroep
Aard beslissing	Wrakingsbeslissing
Uitkomst	Niet behandelbaar

Samenvatting

Wraking. De wrakingsbeslissing wordt niet in behandeling genomen.

1. De procedure in beroep

1.1 De consument heeft op 31 mei 2023 beroep ingesteld tegen een uitspraak van de Geschillencommissie van 23 mei 2023, gewezen tussen de consument en Aegon Levensverzekering N.V. (hierna: Aegon). Aegon heeft op 17 juli 2023 een verweerschrift over de behandelbaarheid van het beroep ingediend.

1.2 Bij voorzittersbeslissing van 2 februari 2024, gepubliceerd onder nummer 2024-0014, is beslist dat het beroep behandelbaar is.

1.3 Bij e-mail van 12 februari 2024 heeft de secretaris van de Commissie van Beroep aan partijen medegedeeld dat de voorzitter van de Commissie van Beroep het voornemen heeft het behandelen van een groot aantal beroepen waarin de gemachtigde van de consument procedeert, voor onbepaalde tijd stil te leggen. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld op dat voornemen te reageren.

1.4 Bij e-mail van 17 februari 2024 heeft de gemachtigde van de consument gereageerd op de e-mail van 12 februari 2024. Bij die gelegenheid heeft de gemachtigde van de consument ook een wrakingsverzoek ingediend tegen de voorzitter. Dit wrakingsverzoek is behandeld door de vicevoorzitter. Bij beslissing van 12 maart 2024, gepubliceerd onder nummer 2024-0024, is geoordeeld dat de zaak ten tijde van het wrakingsverzoek niet langer bij de voorzitter in behandeling was, zodat zonder enig nader onderzoek duidelijk is dat het verzoek niet in behandeling kan worden genomen.

1.5 De gemachtigde van de consument heeft daarop de vicevoorzitter gewraakt. Dit wrakingsverzoek is behandeld door de voorzitter. Deze heeft bij beslissing van 25 maart 2024, gepubliceerd onder nummer 2024-0026, geoordeeld dat het wrakingsverzoek tegen de vicevoorzitter niet kan worden behandeld, omdat de vicevoorzitter het beroep van de consument niet in behandeling heeft.

1.6 Bij e-mail van 27 maart 2024 heeft de secretaris aan partijen laten weten dat de voorzitter na afweging van de in aanmerking komende belangen heeft besloten de behandeling van de beroepen waarin de gemachtigde van de consument procedeert, voor onbepaalde tijd stil te leggen.

1.7 De secretaris heeft bij e-mail van 13 mei 2024 aan partijen laten weten dat het voornemen is om de mondelinge behandeling van het beroep van de consument in de periode oktober/december 2024 te laten plaatsvinden en dat de commissie die het beroep zal behandelen naar verwachting zal bestaan uit (onder anderen) de voorzitter, mr. drs. W.J.J. Los. Diezelfde dag heeft de gemachtigde van de consument per e-mail een wrakingsverzoek tegen de voorzitter ingediend. Aegon heeft bij e-mail van 22 mei 2024 laten weten zich te refereren aan het oordeel van de wrakingscommissie.

2. De wrakingsgronden

2.1 De gemachtigde van de consument heeft de volgende feiten en omstandigheden aangevoerd als grondslag voor het wrakingsverzoek.

- *Bij beslissing van 2 februari 2024 heeft de voorzitter bepaald dat het beroep van de consument behandelbaar is.*
- *Er is een mondelinge behandeling bepaald op 3 juni 2024. Deze datum is echter ten onrechte en zonder opgave van deugdelijke redenen niet nagekomen.*
- *Het onder drogreden en valse voorwendselen treffen van een collectieve sanctie door behandeling van fasegewijze ingediende beroepen waarin gemachtigde als vertegen–woordiger optreedt niet voortvarend te behandelen en daarbij de aangekondigde datum van 3 juni 2024 (niet) na te komen, maar voor onbepaalde tijd uit te stellen; dit is de facto een strafmaatregel tegen gemachtigde van een groep van Consumenten, waarvoor geen reglementaire grondslag bestaat; dit is een schending van het 'Principe van vertegen–woordiging' als opgenomen in het Europees recht Aanbeveling 98/257/EG van 30 maart 1998, PbEG 1998, I, 115/33-34), als ook verankerd in de artikelen 7 en 8 van de Implementatiewet buitengerechtelijke geschilbeslechting).*
- *De datum voor mondelinge behandeling was reeds vastgesteld, voor nog later door gemachtigde namens Consumenten ingediende beroepszaken kon eenvoudig in de tweede helft van 2024 of de eerste helft van 2025 een datum voor mondelinge behandeling gekozen worden, mede gelet op het voorbeeldkarakter van enkele van de nu inmiddels door gemachtigde 16 aangemelde beroepszaken waarvoor in de eerste helft van 2024 al drie zittingsdagen (in april, mei en juni) waren vastgesteld die alle drie onnodig zijn gecanceld;*
- *Door te beweren dat de Commissie van Beroep maar beschikt over de capaciteit om maximaal 20 zaken per jaar te behandelen heeft de Voorzitter de waarheid ernstig geweld aangedaan, gelet op het aantal de afgelopen jaren behandelde beroepszaken, c.q. uitspraken in beroep; dit klemt te meer omdat het in onderhavig geval gaat over een klachtprocedure die al meer dan tien jaar aansleept (sic!);*
- *Door te beweren dat "in het verleden niet is gebleken dat het werken met 'voorbeeld–zaken' de proceseconomie dient en dat het de voorzitter niet bekend is dat een uitspraak in enige voorbeeldzaak ertoe heeft geleid dat de gemachtigde van de consumenten in andere zaken beslissingen heeft aanvaard die in een dergelijke 'voorbeeldzaak' zijn genomen en/of beroepen naar aanleiding van dergelijke beslissingen heeft ingetrokken of beperkt" heeft de Voorzitter de waarheid ernstig geweld aan gedaan en bovendien blijk gegeven van een ernstig dedain dus parti pris jegens gemachtigde; dat dedain blijkt ook uit de onbewezen aanvallen op het vermeende taalgebruik van gemachtigde; quasi-waarschuwingen zonder daarbij in te gaan op het gegeven weerwoord deugen van geen cent;*

- *Nu de opzichtige smoes van het grote aantal beroepszaken is doorgeprikt staat de naakte waarheid voor ons: "détournement de pouvoir" bij zijn uitleg en toepassing van artikel 35 Reglement. Immers dat Reglement staat toe op verzoek van een partij, van beide partijen of op eigen initiatief op elk moment tijdens procedure beslissen de verdere behandeling van een beroep tijdelijk stil te leggen, als hij of zij daarvoor een zwaarwegende reden ziet. Welnu, achter partijen kan hij zich niet verschuilen, die stellen juist het tegendeel voor of tonen hoogstens "begrip" (waarmee zij hun medeplichtigheid aan de collectieve strafmaatregel niet ontlopen). En die zwaarwegende redenen blijken dus te ontbreken. Niet voor niets worden in het Reglement deze voorbeelden genoemd: "een beslissing af te wachten van de Commissie van Beroep, de Hoge Raad of het Europese Hof van Justitie in een andere zaak, die belangrijk is voor de beoordeling van het beroep. Of om een partij de gelegenheid te geven bewijs te verzamelen via een voorlopig getuigenverhoor of een voorlopig deskundigenbericht bij de burgerlijke rechter." Van geen van die gevallen is sprake.*
- *Dit alles geeft blijk van zeer ernstige vooringenomenheid van de Voorzitter jegens de gemachtigde en diens door hem vertegenwoordigde Consument en leveren een dienaangaande bestaande vrees op die objectief is gerechtvaardigd, althans dat de bij de verzoeker dienaangaande bestaande vrees objectief gerechtvaardigd, gelet op het onbetwistbare feit dat de Voorzitter de buiten behandeling-plaatsing voor onbepaalde tijd heeft besloten. Dit volgt uit ECLI:NL:GHARL:2023:2383, rov. 3.5.*

2.2 De gemachtigde van de consument heeft zich verder op het standpunt gesteld dat het wrakingsverzoek – conform het wrakingsprotocol – door een vaste wrakingscommissie van drie leden moet worden behandeld. Hij voert aan dat deze wrakingscommissie niet door de voorzitter of de vicevoorzitter kan worden benoemd omdat beiden onderwerp van wraking zijn.

3. De beoordeling

3.1 Regel 12 van het Reglement bepaalt dat een partij die op grond van feiten of omstandigheden twijfelt aan de onpartijdigheid of het onafhankelijk oordeel van een lid of meerdere leden van de Commissie van Beroep, dat lid of die leden kan wraken. Regel 12 is uitgewerkt in het wrakingsprotocol.

3.2 Op grond van regel 4 van het Wrakingsprotocol kan de voorzitter bepalen dat een wrakingsverzoek niet kan worden behandeld wanneer zonder enig onderzoek duidelijk is dat het wrakingsverzoek niet kan worden toegewezen. Als het wrakingsverzoek is gericht tegen de voorzitter, dan beoordeelt de vicevoorzitter of de wrakingscommissie het verzoek kan behandelen. Bij het wrakingsverzoek dat thans voorligt, geldt dus dat de vicevoorzitter moet toetsen of de wrakingscommissie het wrakingsverzoek kan behandelen. Anders dan de consument lijkt te veronderstellen, is de vicevoorzitter op dit moment geen onderwerp van wraking meer.

3.3 In dit geval is sprake van een wrakingsverzoek waarvan zonder enig onderzoek duidelijk is dat het niet kan worden toegewezen. Het wrakingsverzoek zal daarom niet door de wrakingscommissie in behandeling worden genomen. Dit oordeel wordt hieronder toegelicht.

3.4 Regel 11 van het Reglement bepaalt dat de leden van de Commissie van Beroep hun functie onafhankelijk en naar eigen inzicht uitoefenen. Zij volgen geen instructies op van wie dan

ook over het behandelen van een beroep. De statuten van Kifid regelen de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de leden van de Commissie van Beroep.

3.5 Hieruit volgt dat een lid van de Commissie van Beroep moet worden vermoed onpartijdig te zijn, tenzij zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen die zwaarwegende aanwijzingen opleveren voor het oordeel dat een lid van de Commissie van Beroep jegens een partij vooringenomenheid koestert, althans dat bij een partij dienaangaande bestaande vrees gerechtvaardigd is. Daarbij is beslissend of de twijfel van de klagende partij aan de onpartijdigheid van een lid van de Commissie van Beroep door objectieve factoren wordt gerechtvaardigd.

3.6 Ingevolge regel 35.1 van het Reglement kan de voorzitter op eigen initiatief op elk moment tijdens de procedure beslissen de verdere behandeling van een beroep tijdelijk stil te leggen, als hij of zij daarvoor een zwaarwegende reden ziet. Het gaat hier om een processuele beslissing.

3.7 Een processuele beslissing vormt in beginsel geen grond voor wraking. Bij de beoordeling van het wrakingsverzoek kan niet worden beoordeeld of de processuele beslissing en de daarvoor gegeven motivering juist zijn. Dit is slechts anders indien de motivering van de processuele beslissing in het licht van alle omstandigheden van het geval en naar objectieve maatstaven gemeten – bijvoorbeeld door de in de motivering gebezigde bewoordingen – niet anders kan worden verstaan dan als blijk van vooringenomenheid (HR 25 september 2018, ECLI:NL:HR:2018:1413).

3.8 Het tegen de voorzitter ingediende wrakingsverzoek komt erop neer dat de voorzitter zonder goede reden heeft beslist dat het door de consument ingestelde beroep niet op de zitting van 3 juni 2024 zal worden behandeld, maar pas in de loop van 2024. Deze beslissing acht de consument juridisch onjuist, onreglementair en in strijd met de wet. De consument ervaart het als strafmaatregel tegen zijn gemachtigde. De beslissing van de voorzitter duidt volgens de consument op een ernstige vooringenomenheid jegens de gemachtigde van de consument.

3.9 De voorzitter heeft zowel in de e-mail van 12 februari 2024 als in de e-mail van 27 maart 2024 de beslissing tot het stilleggen van (onder meer) dit beroep gemotiveerd als – kort gezegd – een maatregel die op grond van capaciteitsgebrek noodzakelijk is vanwege een relatief grote toestroom van vergelijkbare zaken. Naar objectieve maatstaven gemeten geeft deze motivering geen blijk van vooringenomenheid ten opzichte van de consument. Dat het zou gaan om een ‘strafmaatregel’ die (indirect) tegen de consument wordt getroffen, volgt niet uit de door de voorzitter gegeven toelichting. De omstandigheid dat de consument de beslissing van de voorzitter onjuist en onaanvaardbaar acht, maakt dit niet anders. Gezien dit alles is het wrakingsverzoek duidelijk ongegrond.

3.10 De consument heeft verder aangevoerd dat de voorzitter heeft blijk gegeven van een “ernstig dedain” jegens haar gemachtigde, wat volgens haar blijkt uit “onbewezen aanvallen op het vermeende taalgebruik van gemachtigde” en “quasi-waarschuwingen zonder daarbij in te gaan op het gegeven weerwoord”.

3.11 Deze wrakingsgrond, die voor het overige niet is toegelicht, ziet kennelijk op een passage uit de e-mail van 27 maart 2024, waarin het volgende is vermeld:

"5. Taalgebruik

Bij e-mail van 15 januari 2021 heeft de voorzitter aan de gemachtigde van de consumenten mededelingen gedaan over onder meer ongepast taalgebruik. Ook bij brief van 1 maart 2022 is de gemachtigde van consumenten hier opnieuw op gewezen. Ook de voorzitter van de Geschillencommissie heeft de gemachtigde van consumenten (meermaals) gewezen op zijn gedrag en taalgebruik en naar aanleiding hiervan maatregelen genomen. De laatste brief van de voorzitter van de Geschillencommissie dateert van 1 maart 2023.

Uit de bewoordingen die de gemachtigde van de consumenten gebruikt, maakt de voorzitter op dat het nodig is om deze mededelingen in herinnering te roepen. Berichten van de gemachtigde van consumenten, van welke aard dan ook (zoals beroepschriften, verzoeken, bezwaren, commentaren, e-mails) waarin grove, intimiderende of beledigende bewoordingen voorkomen, worden niet in de (hervatte) behandeling van enig beroep betrokken. Aan de gemachtigde van consumenten zal na ontvangst van een dergelijk bericht de volgende mededeling worden gedaan:

Uw bericht is niet in behandeling genomen omdat daarin intimiderend, beledigend of ander grof taalgebruik voorkomt.

Het is in een dergelijk geval aan de gemachtigde van consumenten om zijn bericht te schonen en een geschoonde versie in te dienen."

3.12 Uit deze passage volgt dat de gemachtigde van de consument in het verleden, in andere procedures, waarbij de consument niet was betrokken, meermaals is gewezen op ongepast taalgebruik. In aansluiting daarop is in de e-mail van 27 maart 2024 aan de gemachtigde te kennen gegeven dat berichten waarin grove, intimiderende of beledigende bewoordingen voorkomen, niet in de behandeling van de door hem ingediende beroepen zullen worden betrokken. Het dringende verzoek van de voorzitter om geen grove, intimiderende of beledigende bewoordingen te gebruiken en de daaraan gekoppelde sanctie zijn specifiek gericht tot de gemachtigde en hebben betrekking op alle door de gemachtigde ingestelde beroepen. Dit duidt dan ook niet op (indirecte) vooringenomenheid jegens de consument, nog daargelaten dat zonder nadere toelichting ook niet valt in te zien waarom een verzoek om ongepast taalgebruik achterwege te laten, een reden zou kunnen zijn om te twijfelen aan de onpartijdigheid of het onafhankelijk oordeel van de voorzitter. Ook op dit punt is het wrakingsverzoek duidelijk ongegrond.

3.13 Nu dit het derde wrakingsverzoek in dezelfde procedure betreft en het tweede wrakingsverzoek dat is gericht tegen de voorzitter, is sprake van misbruik van wrakings–bevoegdheid. Een volgend wrakingsverzoek in deze zaak zal dan ook op die grond niet in behandeling worden genomen.

4. De beslissing

4.1 Het wrakingsverzoek wordt niet in behandeling genomen.

4.2 Bepaald wordt dat een volgend wrakingsverzoek wegens misbruik niet in behandeling wordt genomen.